

ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535
กรณีการระงับเหตุรำคาญตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น¹

ศิริรัตน์ แสงภา²

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กรณีการระงับเหตุรำคาญตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการระงับเหตุรำคาญตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการระงับเหตุรำคาญตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นของไทยและต่างประเทศ ซึ่งทำให้ผู้ศึกษาได้รับความรู้ความเข้าใจว่าพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายที่มีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของประชาชนด้านสุขภาพอนามัย โดยการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรและเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับท้องถิ่นเป็นผู้มีบทบาทในการใช้อำนาจตามกฎหมายฉบับนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ในการออกคำสั่งทางปกครองเพื่อบังคับต่อประชาชน เป็นการป้องกันการกระทำที่ผิดพลาดในขั้นตอนก่อนมีการออกคำสั่งทางปกครองหรือในขั้นตอนการพิจารณาวินิจฉัยข้อเท็จจริงของเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนออกคำสั่งทางปกครอง รวมถึงการดำเนินงานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข การเข้าดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง การออกคำแนะนำ ตลอดจนขั้นตอนของเจ้าพนักงานท้องถิ่นในกระบวนการออกคำสั่ง ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ทั้งนี้ แม้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 จะให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นในการออกคำสั่งทางปกครอง เพื่อให้มีมาตรการที่เหมาะสม ในการแก้ไขปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญและสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นและมีข้อเท็จจริงสนับสนุนอย่างเพียงพอ เพื่อให้การใช้อำนาจนั้นเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข ไม่รบกวนหรือละเมิดสิทธิซึ่งกันและกัน และเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ในการคุ้มครองสุขภาพของประชาชน ต่อมาด้วยต้องการเพิ่มกลไกในการขับเคลื่อน และการบังคับใช้กฎหมาย เพิ่มอำนาจและมาตรการในการควบคุมเหตุรำคาญและการควบคุมดูแลการประกอบกิจการแก่

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กรณีการระงับเหตุรำคาญตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มณฑิลา ภักดิ์กิจ และคณะกรรมการสอบ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คนพร จิตต์จรัสเกียรติ และรองศาสตราจารย์ ดร. พันธุ์เทพ วิฑิตอนันต์

²นักศึกษابริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสุโขทัย) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เจ้าพนักงานท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและปรับบทกำหนดโทษให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

จึงได้มีการบัญญัติพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560 ขึ้นมา แต่ทั้งนี้ ยังพบปัญหาในกระบวนการขั้นตอนในการออกคำสั่งทางปกครองของเจ้าพนักงานท้องถิ่นยังไม่ครอบคลุมและมีปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายหลายประการ เนื่องจากกฎหมายที่ใช้บังคับยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอและมาตรการทางกฎหมายที่ใช้บังคับแก่ผู้ก่อเหตุร้ายยังไม่บรรลุนิติบุคคลตามคำสั่งเท่าที่ควร ทั้งนี้ การเรียกค่าเสียหายจากผู้ก่อเหตุร้ายนั้นผู้ได้รับความเสียหายยังไม่ได้ได้รับความสะดวกในการเยียวยาความเสียหายที่ได้รับจากผู้ก่อเหตุร้ายนั้น อีกทั้ง ยังพบปัญหาจากการบังคับโทษแก่ผู้ก่อเหตุร้ายตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

จากการศึกษาข้อเท็จจริงและสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันดังที่กล่าวมาแล้วนั้น ทำให้เห็นได้ว่ามีประเด็นปัญหาการวิจัยที่ควรค่าแก่การศึกษาอยู่หลายประการ ดังต่อไปนี้

ปัญหาประการแรก คือ ปัญหาเกี่ยวกับการออกคำสั่งระงับเหตุร้ายภายในที่หรือทางสาธารณะและในสถานที่เอกชน การออกคำสั่งระงับเหตุร้ายภายในที่หรือทางสาธารณะ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 27 และการออกคำสั่งระงับเหตุร้ายในสถานที่เอกชน ตามมาตรา 28 นั้น ได้กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจในการออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุร้ายนั้นเพื่อระงับ กำจัด และควบคุมเหตุร้าย หรือป้องกันเหตุร้ายภายในเวลาอันสมควรตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง และถ้าเห็นสมควรจะให้กระทำโดยวิธีใดเพื่อระงับหรือป้องกันเหตุร้ายนั้น หรือสมควรกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุร้ายเกิดขึ้นอีกในอนาคต ให้ระบุไว้ในคำสั่งได้ จะเห็นได้ว่า กระบวนการขั้นตอนในการออกคำสั่งให้ระงับเหตุร้าย ตั้งแต่มีประชาชนผู้ประสบเหตุร้ายร้องเรียน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขตรวจสอบ ถ้ากรณีเป็นเหตุร้ายให้พิจารณาว่าเป็นเหตุร้ายเกิดขึ้นในที่หรือทางสาธารณะหรือเกิดในสถานที่เอกชน จากนั้นเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรือ อาจก่อให้เกิดเหตุร้ายนั้นเพื่อระงับ กำจัด และควบคุมเหตุร้าย หรือป้องกันเหตุร้ายภายในเวลาอันสมควรตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง ซึ่งจะเห็นได้ว่า การระงับ กำจัด ควบคุมเหตุร้าย กระทำได้ก็แต่โดยวิธีการออกคำสั่งเป็นหนังสือเท่านั้น ซึ่งมีปัญหาที่ตามมา คือ ปัญหาของการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับขั้นตอนและระยะเวลาการดำเนินการของเจ้าพนักงานท้องถิ่นเมื่อมีเหตุร้ายเกิดขึ้น ซึ่งมีขั้นตอนระยะเวลาของการดำเนินการที่ล่าช้า อีกทั้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่สามารถออกคำสั่งด้วยวาจาได้ ย่อมส่งผลกระทบให้เหตุร้ายยังคงมีอยู่ ตราบจนกว่าจะมีการออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ระงับเหตุร้าย

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศแล้ว จะเห็นได้ว่า กฎหมายของประเทศสิงคโปร์มีการกำหนดระยะเวลาให้ดำเนินการแก้ไขเหตุร้ายไว้อย่างชัดเจน โดยในประเทศสิงคโปร์กรณีที่มีเหตุร้ายเกิดขึ้น ให้อำนาจอธิบดีกระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย สามารถใช้อำนาจตาม

พระราชบัญญัติการสาธารณสุขสิ่งแวดล้อม (The Environmental Public Health Act 2002) ตามมาตรา 45 สามารถกระทำการใด ๆ เพื่อบรรเทาเหตุรำคาญ หรือสามารถกระทำเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุรำคาญขึ้นอีก หรือมีคำสั่งให้หยุดการกระทำอย่างไม่มีกำหนดหรือชั่วคราว เพื่อบรรเทาเหตุรำคาญหรือป้องกันไม่ให้เกิดเหตุรำคาญ หรือมีคำสั่งไม่ให้ประชาชนพักอาศัยอยู่ในเคหสถานหากเห็นว่าสามารถทำให้เกิดรำคาญขึ้น และหากเกิดเหตุรำคาญไม่สามารถหาผู้กระทำความผิดได้ และการก่อเหตุรำคาญไม่มีเพิ่มขึ้นหรือไม่ได้ดำเนินการให้ถือว่า เป็นการปฏิบัติผิดสัญญาของผู้ที่เกี่ยวข้องตามสัญญา ให้อธิบดีกระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย อาจมีคำสั่งที่จำเป็นเพื่อป้องกันการกลับมารำคาญโดยระยะเวลาที่กำหนดในการปฏิบัติตามคำสั่งให้ระยะเวลาภายใน 7 วัน ในกรณีที่มีอันตรายอย่างฉุกเฉิน

ปัญหาประการที่สอง ปัญหาการเรียกค่าใช้จ่ายในการระงับเหตุรำคาญ ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในที่หรือทางสาธารณะหรือในสถานที่เอกชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคล ซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญ หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น ระงับหรือป้องกันเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควรตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง ซึ่งในกรณีที่ปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น และเหตุรำคาญที่เกิดขึ้น อาจเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นระงับเหตุรำคาญนั้น และอาจจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญนั้นขึ้นอีกโดยบุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการนั้น หรือในกรณีที่ไม่มี การปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นกรณีมีคำสั่งให้ระงับเหตุรำคาญที่เกิดในสถานที่ของเอกชน และถ้าเหตุรำคาญเกิดขึ้นจากการกระทำ การละเลย หรือการยินยอมของเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าวต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการนั้น ซึ่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้ให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการระงับเหตุรำคาญจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันเมื่อปรากฏว่าผู้ก่อเหตุรำคาญไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยให้บุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญ หรือเจ้าของหรือ ผู้ครอบครองสถานที่นั้น เป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการดังกล่าว จะเห็นได้ว่า เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ทำการระงับหรือกำจัดเหตุรำคาญแล้ว ค่าใช้จ่ายที่จ่ายออกไปเพื่อระงับเหตุดังกล่าว เป็นหน้าที่ของผู้ก่อเหตุรำคาญ จะต้องชำระให้กับเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งในพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้มีการกำหนดระยะเวลาในการชำระค่าใช้จ่ายหลังจากที่ได้ระงับเหตุรำคาญไปแล้ว

จากการศึกษาพบว่าพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายที่ชัดเจนว่า เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ทำการระงับหรือกำจัดเหตุรำคาญแล้ว ค่าใช้จ่ายที่จ่ายออกไปเพื่อระงับเหตุดังกล่าว ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้ก่อเหตุรำคาญ หรือเจ้าของ ผู้ครอบครองสถานที่ที่จะต้องชำระให้กับเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งในพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้มีการกำหนดระยะเวลาในการชำระค่าใช้จ่ายหลังจากที่ได้ระงับเหตุรำคาญไปแล้ว จึงทำให้เกิดปัญหาว่า ผู้ก่อเหตุรำคาญหรือเจ้าของหรือ

จะต้องชดใช้ค่าใช้จ่ายดังกล่าวภายในระยะเวลาเท่าใด และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับกฎหมายของประเทศอังกฤษแล้ว ประเทศไทยไม่ได้กำหนดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามบทบัญญัติเกี่ยวกับความรำคาญไว้อย่างชัดเจนว่า ได้แก่ค่าใช้จ่ายในเรื่องใดบ้าง

ปัญหาประการที่สาม คือ ปัญหาการบังคับโทษแก่ผู้ก่อเหตุรำคาญ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เมื่อมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เกิดขึ้นย่อมจะต้องมีการลงโทษแก่ผู้ที่กระทำความผิดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลงโทษโดยตรงกับบุคคลผู้กระทำความผิดและเป็นการป้องปรามการกระทำความผิดหรือมิให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นอีกในสังคม ซึ่งโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้นมีทั้งโทษที่มุ่งบังคับเอากับเสรีภาพของบุคคล คือ โทษจำคุก ส่วนโทษที่มุ่งบังคับเอากับทรัพย์สิน คือ โทษปรับ สำหรับในส่วนของ “โทษปรับ” นั้น เป็นโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดประเภทหนึ่งที่มีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ที่มุ่งบังคับเอากับทรัพย์สินของผู้กระทำความผิด และโทษปรับถือเป็นโทษที่มีบัญญัติไว้ในความผิดต่างจำนวนมาก ทั้งที่เป็นโทษปรับสถานเดียว หรือที่เป็นทั้งโทษจำคุกและปรับ ซึ่งโทษของผู้ก่อเหตุรำคาญ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้มีการปรับปรุงให้มีความเหมาะสมและความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้ผู้ที่อาจกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้มีความเกรงกลัวกฎหมาย อันจะส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้น จากพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 โดยปรับปรุงทั้งการกำหนดโทษปรับให้สูงขึ้นและวิธีดำเนินคดี ซึ่งในบทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560 มาตรา 74 กำหนดให้ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามมาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 27 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 28 วรรคหนึ่ง หรือวรรคสาม หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามมาตรา 28/1 วรรคสอง โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามมาตรา 23 มาตรา 27 วรรคสอง หรือมาตรา 28 วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ทั้งนี้ยังพบว่าบางครั้งคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นก็ไม่ได้ได้รับการตอบสนองจากผู้กระทำความผิดหรือผู้ก่อเหตุเท่าที่ควร กล่าวคือ ผู้ก่อเหตุรำคาญยังคงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือผู้ก่อเหตุไม่เกรงกลัวการพ้องกฎหมายยังคงฝ่าฝืนคำสั่งอยู่ตลอดระยะเวลา

จากการศึกษาค้นคว้าปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กรณีการระงับเหตุรำคาญตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ผู้ศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการออกคำสั่งระงับเหตุรำคาญในที่หรือทางสาธารณะและในสถานที่เอกชน ผู้ศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะ คือ ควรแก้ไขพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 27 และมาตรา 28 ในการจัดการปัญหาเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นทั้งในที่หรือทางสาธารณะและสถานที่เอกชน โดยเพิ่มเติมบทบัญญัติในการกำหนดระยะให้แก้ไขเหตุรำคาญ ภายใน 7 วัน ยกเว้นในกรณีที่มีอันตรายอย่างร้ายแรง โดยให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งให้หยุดการกระทำอย่างไม่มีกำหนดหรือชั่วคราวเพื่อบรรเทาเหตุรำคาญหรือป้องกันไม่ให้เกิดเหตุรำคาญ หรือมีคำสั่งไม่ให้ประชาชนพักอาศัยอยู่ในสถาน หากเห็นว่า

สามารถทำให้เกิดรำคาญขึ้น และเพิ่มมาตรการให้อำนาจเจ้าพนักงานสาธารณสุขและเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้อำนาจในการออกคำสั่งระงับเหตุรำคาญด้วยวาจา เพื่อเป็นการควบคุมเหตุรำคาญให้ระงับสิ้นโดยเร็วที่สุด

โดยแก้ไขข้อความในมาตรา 27 เป็นว่า “ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในที่หรือทางสาธารณะ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือหรือสั่งด้วยวาจาให้บุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญนั้น ระงับหรือป้องกันเหตุรำคาญภายในเวลา 7 วัน ตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง ยกเว้นในกรณีที่มีอันตรายอย่างให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งให้หยุดการกระทำอย่างไม่มีกำหนดหรือชั่วคราวเพื่อบรรเทาเหตุรำคาญหรือป้องกันไม่ให้เกิดเหตุรำคาญ

และแก้ไขข้อความในมาตรา 28 เป็นว่า “ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในสถานที่เอกชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือหรือสั่งด้วยวาจาให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นระงับเหตุรำคาญภายในเวลา 7 วัน ตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง ยกเว้นในกรณีที่มีอันตรายอย่างให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งให้หยุดการกระทำอย่างไม่มีกำหนดหรือชั่วคราวเพื่อบรรเทาเหตุรำคาญหรือป้องกันไม่ให้เกิดเหตุรำคาญ หรือมีคำสั่งไม่ให้ประชาชนพักอาศัยอยู่ในเคหสถาน หากเห็นว่าสามารถทำให้เกิดรำคาญขึ้นเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในอนาคต

2. ปัญหาการเรียกค่าใช้จ่ายในการระงับเหตุรำคาญ ผู้ศึกษาพบว่ามีข้อเสนอแนะ คือ ควรแก้ไขพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 27 และมาตรา 28 เพื่อกำหนดระยะเวลาในการชำระค่าใช้จ่ายหลังจากที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ระงับเหตุรำคาญไปแล้วให้ชัดเจน โดยให้ผู้ก่อเหตุรำคาญหรือเจ้าของผู้ครอบครองสถานที่ซึ่งค่าใช้จ่าย ภายในระยะเวลา 1 เดือน ทั้งนี้ ควรเพิ่มความหมายหรือคำนิยาม “ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามบทบัญญัติเกี่ยวกับความรำคาญ”

โดยเพิ่มเติมข้อความในมาตรา 27 วรรคสอง ความว่า “ในกรณีที่ปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง และเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นอาจเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นระงับเหตุรำคาญนั้น และอาจจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุรำคาญนั้นขึ้นอีก โดยบุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับจัดการนั้น ภายในระยะเวลา 1 เดือน หลังจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ระงับเหตุรำคาญแล้ว

โดยเพิ่มเติมบทบัญญัติในมาตรา 27 วรรคสาม ความว่า “ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามบทบัญญัติเกี่ยวกับความรำคาญ” ได้แก่ ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการได้รับความเดือดร้อนรำคาญและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับเหตุรำคาญอาจเป็นหนี้ทางแพ่งและให้ศาลมีอำนาจแบ่งค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้ระหว่างผู้ก่อความรำคาญ

โดยเพิ่มเติมข้อความในมาตรา 28 วรรคสอง ความว่า “ในกรณีที่ไม่มี การปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจระงับเหตุรำคาญนั้น และอาจจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุรำคาญนั้นขึ้นอีก และถ้าเหตุรำคาญเกิดขึ้นจากการกระทำกระเล

หรือการยินยอมของเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าวต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการนั้นภายในระยะเวลา 1 เดือน หลังจากที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ระงับเหตุรำคาญแล้ว

3. ปัญหาการบังคับโทษแก่ผู้ก่อเหตุรำคาญ ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้แก้ไขพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 74 โดยเพิ่มเติมข้อความในมาตราดังกล่าวในกรณีที่มีการฝ่าฝืนกฎหมายและมีการขัดคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น เพื่อเป็นการบังคับแก่ผู้ก่อเหตุรำคาญให้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยเร็วหรือจนกว่าจะมีการปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ๆ ให้คำสั่งบรรลุดำเนินการตามกฎหมาย โดยมีการกำหนดโทษปรับเป็นรายวัน ตามรายได้ของผู้กระทำผิดตลอดระยะเวลาที่ยังมีการฝ่าฝืนตามคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น และในกรณีกระทำความผิดซ้ำ ควรเพิ่มโทษปรับอีกสิบเท่า เพื่อให้ผู้กระทำผิดมีความกลัวและเกรงกลัวมากที่สุด อีกทั้งยังเป็นมาตรการป้องกันและแก้ไขการกระทำความผิดซ้ำ อันจะส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

โดยเพิ่มเติมข้อความ ในมาตรา 74 ความว่า “และปรับเป็นรายวันตามรายได้ของผู้กระทำผิดตลอดระยะเวลาที่ยังมีการฝ่าฝืนตามคำสั่ง หรือจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง ในกรณีกระทำความผิดซ้ำ ให้เพิ่มโทษปรับอีกสิบเท่าของจำนวนค่าปรับ”

เอกสารอ้างอิง

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. การควบคุมและจัดการปัญหาเหตุรำคาญ.

พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2553.

_____. คู่มือวิชาการเรื่องการควบคุมและจัดการปัญหาเหตุรำคาญ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2553.

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. รายงานการวิจัย เรื่อง กฎหมายของประเทศ สิงคโปร์และข้อมูล

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคม วัฒนธรรม การเมือง และความมั่นคงของประเทศสิงคโปร์.

กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนา ประเทศไทย, 2558.